

[Udenrigsministeren.]

medlem af NATO, ikke blot for NATO selv, ikke blot for Atlantpagten selv, men også for det europæiske samarbejde i øvrigt.

Vi kan altså meget vel diskutere — og det synes jeg er særdeles rimeligt — disse problemer, der hænger sammen med NATOs konkrete opbygning; men hvad jeg finder er vanskeligt at diskutere, er, om de politiske forudsætninger for et fortsat dansk medlemskab er til stede eller ikke. Det kan intet menneske sige i dag. Intet menneske, tror jeg, vil kunne stå frem og fortælle os med usvigelig sikkerhed, hvordan den udenrigspolitiske situation ser ud i 1968, 1969, 1970. Ingen kan vide, hvorledes forholdet udvikler sig imellem Sovjetunionen og den vestlige verden. Ingen kan vide, hvorledes forholdet udvikler sig imellem Kina og Sovjet, mellem Kina og den vestlige verden. Det vil derfor efter min opfattelse kun kunne blive en rent akademisk diskussion, hvor man kan opstille forskellige alternativer under ganske bestemte, hypotetiske forudsætninger. Noget sådant kan naturligvis have en vis interesse, men det kan ikke indgå som en bestanddel i en fornuftig politisk diskussion omkring tingene.

Jeg synes, det er helt i orden, at vi prøver på at skaffe os det bedst mulige historiske grundlag for beslutningerne, der blev truffet i 1949 om at danne NATO, og jeg synes, det er helt rigtigt, at vi ligeledes danner os de sagligt mest velbegrundede vurderinger af den udvikling, der er sket siden da. Derfor stiller jeg mig særdeles positivt — som det også fremgik af den højtærede undervisningsministers svar på det ærede medlem hr. Helveg Petersens spørgsmål tidligere på dagen — til, at vi forsøger på at få sat et udvidet videnskabeligt arbejde i gang i Danmark, som dækker de internationale handlinger.

Men her vil jeg gerne understrege én ting, som jeg tror er særdeles betydningsfuld: formuleringen af politikken på dette område kan ikke, må ikke og skal ikke blive videnskabsmændenes sag. I hele den måde, hvorpå problemet er opstået i den allerseneste tid, ser man klart og tydeligt en sammenblanding af politiske hensigter og videnskabelige hensigter, og jeg synes, at det ærede medlem hr. Baunsgaard ikke selv er fri for at gøre sig skyldig i denne

sammenblanding, når det ærede medlem af sin undersøgelse både af NATO og af vilkårene for sammenbruddet af de nordiske forhandlinger i 1948-49 på forhånd drager den konklusion, at nu bliver planerne og tankerne om et nordisk forsvarsforbund realistiske igen.

Det ved jeg faktisk ikke om det ærede medlem har noget belæg for. Det er muligt, at de bliver det; det må afhænge af den politiske udvikling i de kommende år, om det bliver tilfældet, eller om det bliver en fortsættelse under en eller anden form af NATO-politikken. Jeg synes, man skal være forsigtig med at drage forhastede slutninger; man skal være forsigtig med at blande politiske konklusioner sammen med et forlangende — hvad jeg finder rimeligt — om videnskabelig bedre basering på baggrund af historisk viden om, hvad der er sket, og hvordan situationen er i dag.

I den forbindelse vil jeg gerne sige, at når der i pressen har været talt om, og når det ærede medlem hr. Aksel Larsen også her i dag gav udtryk for, at der jo var kommet forhandlinger i gang om et nordisk forsvarsforbund, ja, så kender vi ikke noget til det. Det er ikke bare Danmark og den danske regering, der ikke kender noget til det; den norske regering kender det ikke, hverken den gamle eller den nye; den svenske regering kender det ikke. Det, der er tilfældet, er, at det svenske udenrigspolitiske institut har iværksat en rent historisk undersøgelse af begivenhedsforløbet i de nordiske forhandlinger i 1948-49, en undersøgelse, som det norske tilsvarende institut er interesseret i at være med i. Vi har ikke noget tilsvarende institut. Jeg håber, det høje ting vil være med til at bevilge de nødvendige midler til, at vi får et tilsvarende institut, hvorefter det naturligvis vil være interesseret i at komme ind i et tilsvarende arbejde.

Der foreligger ikke nogen form for politisk beslutning om at optage forhandlinger, og man har fra svensk side yderligere tilføjet, at Sverige ikke kan tænke sig at invitere Danmark og Norge til sådanne forhandlinger med den simple begrundelse, at det var Sverige, der tog initiativet sidste gang, og de vil ikke tage initiativet igen, medmindre de finder, at der er en anden politisk baggrund i de to andre nordiske